

Тема уроку: Пам'ять про війну**Ключове питання:***Пам'ять про війну чи війна пам'ятей***Порівняння європейської та російської моделей пам'яті та меморіальної політики**

Критерій	Європейська модель	Російська модель
----------	--------------------	------------------

ХАРАКТЕР ПОЛІТИКИ

Стратегічна мета	Європейська інтеграція та європейська ідентичність	Геополітичний проект «русского мира» радянського типу
Інструментальність політики	Конструювання спільної ідентичності в кордонах нинішнього ЄС	Реконструкція спільної ідентичності в кордонах колишнього СРСР
Форма вшанування	Спокута	Возвеличення
Зміст	Трагічність	Героїчність
Спосіб виявлення	Покаяння за Голокост	Прославлення героїв та їхніх подвигів
Тріумфальність	Баланс тріумфів і трагедій	Домінування тріумфів
Інституційність	Створення спеціальних комісій істориків, інститутів пам'яті	Влада як модератор пам'яті
Толерантність	Діалогічна, полілогічна	Конфронтаційна
Подолання минулого	Денацифікація. Люстрація для подолання комуністичного минулого	Відсутність люстрації. Проголошення спадкоємності режиму
Мовна політика	Визнання офіційними мов усіх країн ЄС. Сприяння вивченню, поряд з рідною, двох мов інших країн ЄС	Пропаганда і сприяння поширенню російської як мови міжнародного спілкування на пострадянському просторі
Спосіб долучення до спільної пам'яті	Взаємне публічне визнання провин, спільне покаяння	Підкорення панівній моделі пам'яті
Походження	Християнська традиція	Імперська месіанська традиція
Темпоральний напрям	«Світле майбутнє»	«Світле минуле»

ПОДІЇ ТА СИМВОЛИ

Ключова подія	Друга світова війна та Голокост	Велика Вітчизняна війна
Символ оновлення і єднання	Падіння Берлінського муру	Жовтнева революція
Символ трагічного розлому	I та II світові війни	Розпад СРСР
Символ війни	Червоний мак – алюзія рани від кулі (цивільний символ)	Георгіївська стрічка – кольори диму і полум'я (військовий символ)
Гасло єдності	«Єдність у різноманітті» («In varietate concordia»)	«Єдинство русского мира»

ОЦІНКИ

Оцінки тоталітарних режимів	Ототожнення й осуд гітлерівського та сталінського режимів	Протиставлення гітлерівського та сталінського режимів
Ставлення до різних трактувань національних історій	Досягнення консенсусу чи сприйняття альтернативних трактувань	Нав'язування пануючої позиції, нетерпимість до альтернатив
Ставлення до власного колабораціонізму	Каяття та подолання	Забуття

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/HrjKfT>.